

Misterna robota

Autor: Fot. Michał Krzyżanowski

Jeden z najciekawszych eksponatów Muzeum Romantyzmu w Opinogórze to osiemnastowieczny miedzioryt odbity na jedwabiu (164 x 110 cm). Przedstawia członków rodziny Krasieńskich, począwszy od Wawrzęty (Warcisława) z XII w., aż do Jana Błażeja Krasieńskiego (1703 – 1751).

– Krasieńscy bardzo dbali o chwałę rodu. Według heraldyka Bartosza Paprockiego genealogia Krasieńskich sięgała starożytnego Rzymu – opowiada Leszek Nowaliński, kustosz i kierownik działu sztuki opinogórskiej placówki. – Swoich przodków upatrywali w arystokratycznej rodzinie Waleriuszów, a ich bezpośrednim protoplastą miał być Marek Mesala Valerius, zwany Corvinusem od kruka, którego wizerunkiem ozdabiał swój herb. Ten kruk zamienił się później w herbowego ślepowrona Krasieńskich, co zawsze z dumą podkreślali jako dowód wielkości i starożytności rodu.

Podstawę kompozycji stanowi cokół z pięcioma medalionami portretowymi bohaterów rzymskich i węgierskich, używających – wg legendy – herbu Korwin. Z usytuowanego centralnie medalionu wyrasta drzewo laurowe, na którego pniu i gałęziach wiszą okrągłe medaliony z portretami męskich przedstawicieli Krasieńskich ujętych w popiersiach z napisami w języku łacińskim. Żeńskie przedstawicielki rodu oznaczone są napisami ze swymi imionami i ewentualnie nazwiskami mężów. Na trzech bokach bordiura z herbami rodów polskich, z którymi Krasieńscy byli spokrewnieni. Po obu stronach drzewa na dole dwie postacie mitologiczne – Mars w zbroi, z mieczem w ręku, obok owalna tarcza z łacińskim napisem oraz muszla z konkluzją, a także Minerva z włócznią w ręce, a wsparta na tarczy z herbem Ślepowron i dewizą wokół, obok muszla z dedykacją poświęconą Krasieńskim i podpisem: ADALBERTUS SIENICKI Philosoph Absolute. Wierzchołek drzewa wieńczy portret Jana Błażeja Krasieńskiego (1703–1751), starosty przasnyskiego, opinogórskiego i nowomiejskiego zmarłego bezpotomnie, dla którego drzewo to zostało wykonane.

Świeccy księża

Opracowania genealogicznego rodu podjął się – uwieczniony podpisem – ksiądz komunista Wojciech Sienicki, a w 1722 r. przepiękna rycina została przeniesiona na tkaninę. Kim byli komuniści? Zgromadzenie zostało założone w połowie XVII w. w Niemczech. Do Polski sprowadziła ich w 1683 r. królowa Marysieńka. Swoją pierwszy dom założyli w Górze Kalwarii. Zgromadzenie Księżów Komunistów, czyli księży świeckich zwano też w Rzeczypospolitej bartolomitami (od imienia założyciela Bartłomieja Hozhauzera) lub komunistami (łac. communis, wspólny), gdyż mieszkali we wspólnotach.

W 1711 r. Jan Bonawentura (Dobrogost) Krasiński (1640–1717), referendarz koronny i wojewoda płocki, sprowadził ich do Węgrowa. Przekazał komunistom odbudowywany od 1703 r. kościół farny, ale też nadał zgromadzeniu liczne beneficja.

Majowy jubileusz

Muzeum Romantyzmu w Opinogórze obchodzi 60. urodziny – zostało otwarte 20 maja 1961 r., w 150. rocznicę dekretu Napoleona przywracającego Opinogórę Krasińskim. Placówka przechowuje pamiątki związane z historią rodziny Krasińskich ze szczególnym uwzględnieniem Zygmunta Krasińskiego (1812—1859), dramaturga (autora „Nie-Boskiej Komedii”, 1835) i poety, którego obszerna korespondencja jest dziś uznawana za szczytowe osiągnięcie polskiej epistolografii romantycznej. W muzeum gromadzone są też artefakty z epoki napoleońskiej.

UWAGA

Informacje opublikowane przed 1 stycznia 2021 r. dostępne są na stronie archiwum.mazovia.pl